

**CURTEA DE APEL
CHIȘINĂU**

MD-2043, mun.Chișinău, str.Teilor 4,
www.instante.justice.md; e-
mail:cac@justice.md
tel.(022)56-10-09; fax:(022)66-05-89

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ ПАЛАТА
КИШИНЭУ**

MD-2043, г.Кишинэу, ул.Теилор 4
www.instante.justice.md; e-mail:cac@justice.md
тел.(022) 76-84-88; факс:(022) 66-05-89

**Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str.A.Lăpușneanu,28**

Curtea de Apel Chișinău, vă expediază pachetul de acte pe dosarul nr.2a-2340/15 la cererea de chemare în judecată depusă de Coptileț Valentina vs Universitatea de Stat din Moldova privind contestarea refuzului de angajare și încadrarea în serviciu pentru exminarea sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

*/ Președintele
Curții de Apel Chișinău*

/ Ion Pleșca

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	<u>1189</u>	
<u>27</u>	<u>09</u>	<u>20 16</u>

ÎNCHEIERE

25 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău
În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Nina Traciuc
Marina Anton și Iurie Cotruță
Alina Stratan

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de Universitatea de Stat din Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coptileț Valentina către Universitatea de Stat din Moldova privind contestarea refuzului de angajare și încadrarea în serviciu, împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2014, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă :

La 20.03.2014 Coptileț Valentina s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Universitatea de Stat din Moldova prin care a solicitat instanței, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor:

- considerarea ilegală a refuzului pârâtului de angajare în funcția de conferențiar universitar la Catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M;
- anularea deciziei Senatului U.S.M din 20.12.2013 în partea ce ține de respingerea candidaturii reclamantei pentru alegerea în funcția de conferențiar universitar;
- obligarea Senatului U.S.M să încheie contract de muncă pe o durată de 5 ani în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, începând cu anul universitar 2014-2015;
- încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2014 cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind considerat ilegal refuzul U.S.M de angajare în funcția de conferențiar universitar la Catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, s-a anulat decizia Senatului U.S.M din 20.12.2013 în partea respingerii dosarului candidaturii reclamantei pentru alegerea în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, s-a obligat U.S.M să încheie contract de muncă cu reclamanta pe o durată de 5 ani în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, începând cu anul universitar 2014-2015;

La 10.07.2014, în cadrul termenului legal de apel instituit de art.362 alin. (1) CPC, Universitatea de Stat din Moldova a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 apelul declarat de U.S.M a fost respins cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 recursul declarat de U.S.M a fost admis, cu casarea deciziei instanței de apel din 10 decembrie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 03.02.2016 reprezentantul intimatei Coptileț Valentina, Postica Alexandru, a depus în instanța de apel o cerere prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei prin ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 20 al hotărârii Guvernului nr. 854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a

posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior: Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot, ce contravine Constituției Republicii Moldova și urmează a fi declarate neconstituționale.

La 22.02.2016 intimata Coptileț Valentina a depus în instanța de apel proiectul sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate, înaintată în temeiul art. 135 alin. (1) lit.g) al Constituției R. Moldova, art. 25 alin. (1) lit.d) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin. (1) lit.d) al Codului Jurisdicției Constituționale și art. 121 CPC, cu obiectul sesizării sus-indicat.

Reprezentantul apelantei Universitatea de Stat din Moldova, în ședința de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute, deși a fost înștiințat despre locul, data și ora examinării pricinii, din care considerente, în temeiul art. art. 100 alin. (3), 102 alin. (4/1) și 379 alin. (1) CPC, Colegiul a dispus examinarea pricinii în absența acestuia.

Intimata Coptileț Valentina, în ședința de judecată a susținut cererea înaintată de reprezentantul său de suspendare a examinării pricinii.

Audiind partea, examinând materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de a suspenda procesul din următoarele considerente.

În conformitate cu art.260 alin.(1) lit.e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată s-a constatat că la 20.03.2014 Coptileț Valentina s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Universitatea de Stat din Moldova prin care a solicitat instanței, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor:

- considerarea ilegală a refuzului pârâtului de angajare în funcția de conferențiar universitar la Catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M;
- anularea deciziei Senatului U.S.M din 20.12.2013 în partea ce ține de respingerea candidaturii reclamantei pentru alegerea în funcția de conferențiar universitar;
- obligarea Senatului U.S.M să încheie contract de muncă pe o durată de 5 ani în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, începând cu anul universitar 2014-2015;
- încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 07 iulie 2014 cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind considerat ilegal refuzul U.S.M de angajare în funcția de conferențiar universitar la Catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, s-a anulat decizia Senatului U.S.M din 20.12.2013 în partea respingerii dosarului candidaturii reclamantei pentru alegerea în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, s-a obligat U.S.M să încheie contract de muncă cu reclamanta pe o durată de 5 ani în funcția de conferențiar universitar la catedra Teoria și Istoria Dreptului a U.S.M, începând cu anul universitar 2014-2015;

La 10.07.2014, în cadrul termenului legal de apel instituit de art.362 alin. (1) CPC, Universitatea de Stat din Moldova a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 apelul declarat de U.S.M a fost respins cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 recursul declarat de U.S.M a fost admis, cu casarea deciziei instanței de apel din 10 decembrie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 03.02.2016 reprezentantul intimitei Coptileț Valentina, Postica Alexandru, a depus în instanța de apel o cerere prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei prin ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 20 al hotărârii Guvernului nr. 854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior: Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot, ce contravine Constituției Republicii Moldova și urmează a fi declarate neconstituționale.

La 22.02.2016 intimata Coptileț Valentina a depus în instanța de apel proiectul sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate, înaintată în temeiul art. 135 alin. (1) lit.g) al Constituției R. Moldova, art. 25 alin. (1) lit.d) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin. (1) lit.d) al Codului Jurisdicției Constituționale și art. 121 CPC, cu obiectul sesizării sus-indicat.

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit.g) al Constituției R. Moldova, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit dispozițiilor art.12/1 alin. (1) și (3) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

Totodată, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pronunțată în dosarul nr. 55b/2015 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115,116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele speței, Colegiul conchide că acesta nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale de către Coptileț Valentina, instanța de apel reținând doar faptul că hotărârea Guvernului intră în

categoria actelor normative prevăzute expres și exhaustiv de art.135 al. Constituției R. Moldova, excepția este ridicată de către intimata care este parte la proces, prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale ce ar avea ca obiect prevederile contestate ale Regulamentului nominalizat, probat prin hotărâre de Guvern.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că odată ce intimata este îndreptățită de a sesiza Curtea Constituțională, iar sesizarea acesteia adresată Curții urmează a fi expediată acesteia de către instanța de apel, Colegiul conchide că în speță urmează a fi admisă cererea reprezentantului intimatei și a dispune suspendarea examinării pricinii cu expedierea sesizării Curții Constituționale de către Coptileț Valentina privind excepția de neconstituționalitate.

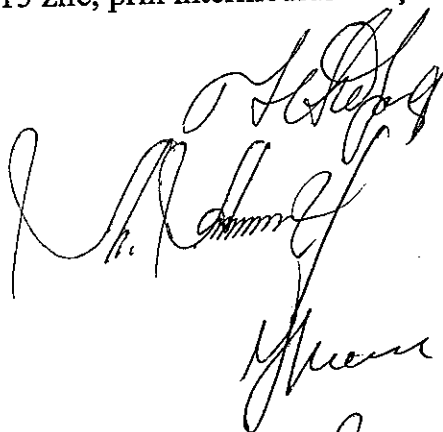
În conformitate cu art.art.260 alin.(1) lit.e), 262 lit.e), 263 și 269-270 CPC, Colegiul Civil

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului intimatei Coptileț Valentina, Postica Alexandru și se dispune suspendarea procesul în pricina civilă la cererea de apel depusă Universitatea de Stat din Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Coptileț Valentina către Universitatea de Stat din Moldova privind contestarea refuzului de angajare și încadrarea în serviciu până la soluționarea sesizării Valentinei Coptileț de către Curtea Constituțională, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate în adresa Curții Constituționale.

Încheierea poate fi atacată cu recurs în partea dispoziției de suspendare a procesului la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

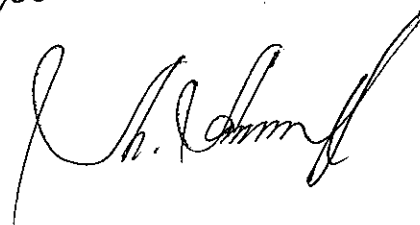

Nina Traciuc

Marina Anton

Iurie Cotruță

copia veridică

275.03

Cabinetul Avocatului
„Alexandru Postica”

„Alexandru Postica” Lawyer’s office

mail address: str. 31 August 1989, nr. 137, of. 109a, Chişinău, MD 2004, Tel./fax: (+37322) 233461 Gsm:
0691.048.51, e-mail: alex_postica@yahoo.co.uk,

În atenția Judecătoarei Curții de Apel
Chişinău, Dnei Marina ANTON

Prin prezenta cerere, Vă rog să primiți și examinați suplimentar la cererea de emitere a unei încheieri cu privire la neconstituționalitatea unor prevederi ale legislației, pe marginea litigiului Valentina Coptileț către Universitatea de Stat din Moldova cu privire la obligarea încheierii contractului, a proiectului de sesizare.

PROIECT

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpuşeanu nr. 28,

Chişinău MD 2004,

Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit.g) din Constituție, art. 25 al.(1) lit. d) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin.(1) lit. d) din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, precum și în baza art. 121 din Codul de Procedură Civilă.

© CURTEA DE APEL CHIȘINĂU, AL CURTEA DE APEL CHIȘINĂU © CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII CURTEA DE APEL CHIȘINĂU
22. FEB. 2016
Intrare Nr. 2919

07

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

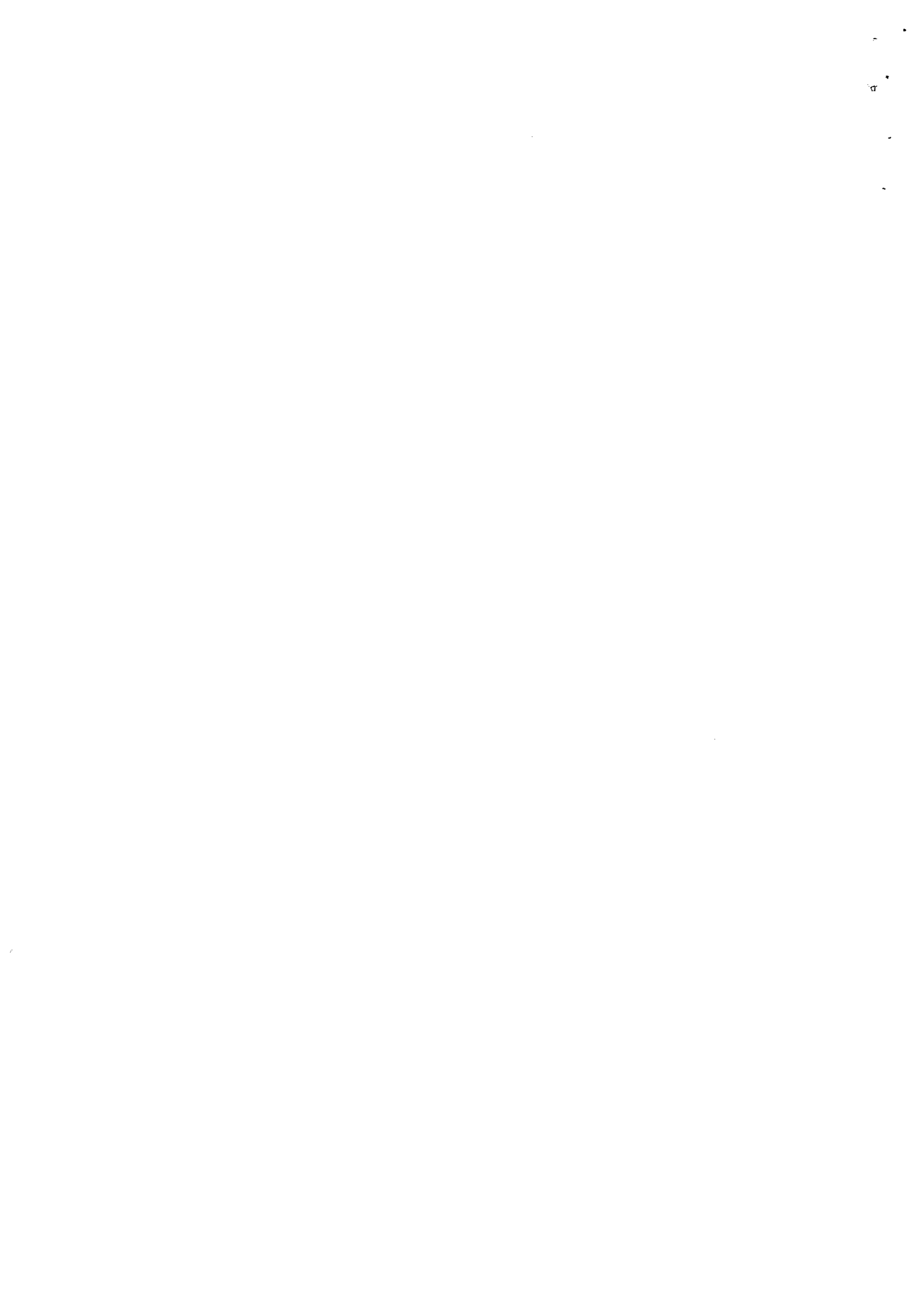
1. Nume/Denumire COPTILEȚ
2. Prenume VALENTINA
3. Funcția CONFERENȚIAR NIVERSITAR
4. Adresa MUN. CHIȘINĂU, STR. COSMESCU 35
5. Tel./fax 069155756
6. Numele și prenumele reprezentantului POSTICA ALEXANDRU
7. Ocupația reprezentantului AVOCAT
8. Adresa reprezentantului mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 137, of. 109a
9. Tel. 069104851
10. Fax 069104851
11. email: alex_postica@yahoo.co.uk

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. În calitate de obiect al excepției de neconstituționalitate invoc reglementarea „Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.” din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățămînt superior (Monitorul Oficial 182-189/948, 28.09.2010.

Considerăm, că norma în cauză, îngreădește nejustificat dreptul la muncă garantat de art.43 alin.(1) din Constituție, combinat cu art.23 alin.(1) din Constituție prin prisma clarității și previzibilității normei contestate.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. La data de 12.11.2013 Valentina Coptileț a depus cererea de participare la concurs în legătură cu expirarea termenului de cinci ani de la alegere și, respectiv, reconfirmarea la postul didactic de conferențiar universitar al Catedrei Teoria și Istoria Dreptului a Universității de Stat din Moldova. La 11.12.2013, în cadrul ședinței Catedrei Teoria și Istoria Dreptului, cu majoritatea voturilor, s-a decis de a o reconfirma pe Valentina Coptileț pentru un nou termen și a o propune Senatului USM pentru numire. La data de 19.12.2013 Comisia de concurs al USM a decis că candidatura reclamantei întrunește toate condițiile și poate fi propusă Senatului pentru a fi numită. La 20.12.2013, în cadrul ședinței Senatului, în corespundere cu norma contestată din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior, Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă a decis de a nu include candidata în buletinele de vot.

La 20.03.2014, reclamanta s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Buiucani, împotriva Universității de Stat din Moldova cu privire la anularea actului și încadrarea în serviciu.

La data de 07 iulie 2014, Judecătoria sec. Buiucani, mun. Chișinău, judecător Maria Muruianu a pronunțat hotărârea prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Coptileț Valentina către Universitatea de Stat din Moldova cu privire la încadrarea în serviciu a fost admisă.

La data de 10.07.2014, Universitatea de Stat din Moldova, prin intermediul Avocatului Agachi Tatiana a declarat apel împotriva Hotărârii Judecătoriei s. Buiucani, mun. Chișinău din 07.07.2014.

Prin Decizia din 10.12.2014, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul înaintat de Universitatea de Stat din Moldova și a menținut hotărârea pronunțată de instanța de fond.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20.05.2015, decizia Curții de Apel Chișinău a fost casată, iar cauza remisă spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. Reglementarea contestată la constituționalitate o consider contrară prevederilor art.43 alin.(1) din Constituție prin prisma faptului că permite Senatului universității

prin vot deschis de a decide excluderea din concurs fără motive temeinice un candidat de la ocuparea posturilor academice de profesor universitar și de conferențiar universitar. Prevederea în cauză o consider contrară dreptului persoanei la muncă și prin faptul că o astfel de decizie, prin vot deschis, Senatul o poate adopta după ce anterior Comisia de concurs al universității decide de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat și până la alegerile propriu zise ale Senatului care conform aceleiași norme a Regulamentului invocat „prin vot egal, secret și liber exprimat”.

Consider, că această normă este una inechitabilă, ce reprezintă un instrument dur, dat administrației universităților, pentru a exclude fără motive temeinice din concurs persoanele incomode. În acest aspect, norma contestată la constituționalitate exclude echitatea prevederilor anterioare ale pct.20 al Regulamentului, de a decide „prin vot egal, secret și liber exprimat” alegerea în postul solicitat.

Votul secret în Senat, asupra numirii persoanei în posturile didactice, este o tradiție regulamentară aplicată în toate mediile academice din lume și în Republica Moldova, ce se aplică pentru a exclude arbitrarul în numirea profesorilor titulari pentru un mandat anumit (în cazul Republicii Moldova mandatul profesorului titular este acordat pentru un termen de 5 ani). Anume această procedură a ridicat titlul de profesor titular la un nivel atât de înalt, încât, prin dobândirea acestui statut, persoana se prezumă din oficiu că a dobândit independență instituțională. Anume acest fapt a permis legislatorului de a considera profesorul titular ca cel mai în măsură de a fi desemnat ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în organele disciplinare și deontologice ale organizării corpului de magistrați în Republica Moldova, precum și în alte autorități, unde se solicită reprezentanți recunoscuți ai societății civile cu titlu de persoană independentă și imparțială.

Consider că un vot deschis și eliminatoriu al Senatului acordă rectoratului posibilitatea de a influența votul membrilor celui mai înalt for academic universitar.

Mai mult ca atât, acest vot eliberează administrația universității de obligația de a explica motivele eliminării persoanei din concurs. Acest fapt este în contradicție cu dreptul meu constituțional la muncă și la libera alegere a muncii prevăzut de art.43 alin.(1) din Constituție.

Aplicativ la cazul meu, aflat acum în fața instanței de apel, contrar faptului că Comisia de concurs nu a găsit nici un temei plauzibil de a mă elimina din concurs, administrația a reușit prin votul deschis al Senatului să mă elimine mult mai ușor. Aceasta pentru că Comisia de concurs ar fi fost obligată să motiveze un eventual refuz în hotărârea sa, fapt ce-mi permitea, inclusiv, atacarea acesteia.

Necorespunderea normei invocate cu Constituția este reclamat indirect și în Hotărârea Judecătorei Buiucani nr.2-2803/14 din 7 iulie 2014, conform căreia „respingerea nejustificată a dosarului reclamantei din concurs, în mod camuflat a adus atingere dreptului reclamantei la muncă garantat de art.43 alin(1) din Constituție”. Mai mult ca atât, instanța a mai considerat că „pe lângă faptul că actele Senatului USM din speță sunt contrare legii, ele poartă și un caracter vădit arbitrar datorită lipsei oricărei motivări care ar fundamenta soluția adoptată de organizatorul concursului, iar această situație juridică este incompatibilă cu prevederile art.1 alin(3) din Legea fundamentală, care proclamă că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Prin prisma celor relatate, și a faptului că decizia Senatului de a exclude persoana din concurs prin vot deschis, după ce anterior Comisia de concurs decide de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat și până la alegerile propriu zise prin vot egal, secret și liber exprimat ale Senatului, consider că norma contestată a pct.20 al Regulamentului este în contradicție și cu principiul clarității și previzibilității legii garantat de art.23 din Constituție. Dreptul Senatului de a exclude arbitrar persoana din concurs, prin vot deschis nu-mi permite să înțeleg clar comportamentul impus de Guvern prin hotărârea sa, precum și previzibilitatea acțiunilor Senatului în raporturile menționate.

Astfel, în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 Curtea Constituțională a menționat: “Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

În același sens, Curtea Constituțională în Hotărârea nr.12 din 04.06.2013 a menționat: „Curtea reține că articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea Europeană, prin jurisprudența sa, impune ca normele adoptate de autoritățile publice să fie inclusiv suficient de precise, previzibile și să corespundă principiului reglementării specifice.”

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. A recunoaște neconstituțională sintagma „Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.” din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Nu sunt.

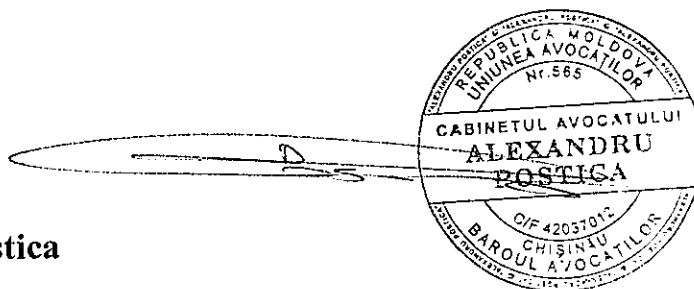
VII - LISTA DOCUMENTELOR

a) **REGULAMENTUL** cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior/ Aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.854 din 21 septembrie 2010

22.02.2016

Avocat

Alexandru Postica

HGC854/2010
ID intern unic: 336112
Версия на русском

Fișa actului juridic

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 854
din 21.09.2010

**pentru aprobarea Regulamentului cu privire
la modul de ocupare a posturilor didactice
în instituțiile de învățământ superior**

Publicat : 28.09.2010 în Monitorul Oficial Nr. 182-189 art Nr : 948

În temeiul articolului 297 alineatul (1) din Codul muncii nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările și completările ulterioare, și în scopul adaptării normelor principale de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova la cerințele actuale ale învățământului superior, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior (se anexează).

2. Se abrogă Hotărîrea Guvernului nr. 1265 din 16 noiembrie 2004 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ocuparea posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior universitar” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.208-211, art.1442).

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru

Ion Negrei

Ministrul educației

Leonid Bujor

**Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei**

Valentina Buliga

Nr. 854. Chișinău, 21 septembrie 2010.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.854
din 21 septembrie 2010

REGULAMENTUL
cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în
instituțiile de învățământ superior

I. Principii generale

1. Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior (în continuare – Regulament) stabilește cerințele, precum și condițiile de organizare/desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior.

2. Posturile didactice în învățământul superior (în continuare – posturile didactice) sînt:

a) la catedre: asistent universitar, lector universitar, lector superior universitar, conferențiar universitar, profesor universitar;

b) în căminele studențești: pedagog social.

3. Posturile didactice (cu excepția postului de asistent universitar) se declară vacante o dată la 5 ani și se ocupă prin concurs. Concursul este valabil numai pentru instituția de învățământ superior respectivă.

4. Nu pot fi considerate vacante și anunțate în concurs posturile didactice ocupate de persoanele care se află în concediu de maternitate, de creație, pentru definitivarea tezei de doctorat, pentru elaborarea, la comanda Ministerului Educației sau la comanda ministerelor care au în subordine instituții de învățământ superior, de manuale, lucrări metodice, monografiile sau de către alte persoane (beneficiari ai diverselor tipuri de concedii sociale), în conformitate cu legislația în vigoare.

5. Decizia despre anunțarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice se ia prin vot deschis de către Senatul instituției de învățământ cu trei luni înainte de expirarea termenului de alegere prin concurs, la cererea șefului catedrei respective.

6. Anunțarea publică a concursului pentru ocuparea posturilor didactice se face în baza unui aviz, publicat de către instituția de învățământ într-un ziar de profil, în alte ziare de circulație republicană și pe site-ul instituției de învățământ superior, în care se indică termenele și condițiile de participare la concursul respectiv.

7. Posturile didactice pot fi ocupate de cetățeni ai Republicii Moldova și, cu titlu de excepție, de cetățeni străini, conform legislației în vigoare.

II. Cerințele pentru ocuparea posturilor didactice

8. La concursul pentru ocuparea postului de profesor universitar pot participa candidații care s-au afirmat în activitatea de pedagog, cercetător științific, antrenor sau om de artă, țin cursuri fundamentale și de specialitate la ciclul I, la ciclul II, coordonează lucrări de masterat și doctorat, sînt autori de monografii, lucrări științifice și metodico-didactice de nivel republican și internațional, lucrări de creație, au cel puțin un suport de curs, publicat în modul stabilit și care corespund la una din următoarele cerințe:

a) dețin titlul de profesor universitar în domeniul respectiv;

b) dețin titlul de conferențiar universitar și gradul de doctor habilitat în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit, au o vechime de activitate științifico-didactică de cel puțin 9 ani, dintre care cel puțin 5 ani de activitate în postul de conferențiar universitar, au coordonat cel puțin o lucrare de doctorat;

c) dețin titlul de conferențiar universitar și gradul de doctor în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit și au o vechime de activitate didactico-științifică de cel puțin 12 ani, dintre care cel puțin 5 ani în postul de conferențiar universitar, sînt conducători de doctoranzi și au coordonat la moment cel puțin 2 teze de doctorat;

d) sînt personalități marcante în domeniul culturii, antrenori emeriti, conferențieri universitari, de regulă, doctori în științe, au o vechime de cel puțin 12 ani de activitate științifico-didactică în învățământul superior de profil, dintre care ultimii 5 ani în postul de conferențiar universitar, au contribuit la pregătirea laureaților și deținătorilor de diplome în cadrul concursurilor internaționale, a sportivilor de

performanță – premianți ai competițiilor europene, mondiale sau olimpice, au participat cu exponate la expoziții și saloane internaționale de artă, s-au manifestat în cadrul diferitelor întruniri culturale internaționale, dețin titluri onorifice de Artist al Poporului, de Om Emerit (în domeniul artelor sau al sportului), de Maestru în Arte, de Maestru al Literaturii, de Laureat al Premiului de Stat (în domeniul științei).

9. La concursul pentru ocuparea postului de conferențiar universitar pot participa candidații care s-au manifestat plenar în activitatea didactico-științifică, țin cursuri la ciclul I, la ciclul II, participă la expoziții republicane (internaționale), sînt conducători de teze (proiecte) anuale, de licență și de master, au publicații științifice, metodico-didactice și de creație de nivel republican și care:

a) dețin titlul de conferențiar universitar în domeniul respectiv;

b) dețin gradul de doctor habilitat în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit și au o vechime de cel puțin 2 ani de activitate didactică în învățămîntul superior sau de cel puțin 5 ani de activitate științifică;

c) dețin gradul de doctor în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit și au o vechime de cel puțin 5 ani de activitate didactică sau de cel puțin 10 ani de activitate științifică;

d) nu dețin grad științific, dar desfășoară activități didactice, de producție sau de creație înalt apreciate, sînt autori (coautori) de manuale, monografii, lucrări științifice, opere de artă, au elaborat tehnologii, aparate, utilaje, dețin titluri onorifice de Om Emerit (în domeniul artelor sau al sportului), de Maestru în Arte, de Maestru al Literaturii, de Laureat al Premiului de Stat (în domeniul științei), sînt antrenori emerți și au o vechime de cel puțin 9 ani de activitate în domeniu, dintre care cel puțin 5 ani de activitate științifico-didactică în învățămîntul superior.

10. La concursul pentru ocuparea postului de lector superior universitar pot participa candidații care:

a) dețin gradul de doctor în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit și au o vechime de cel puțin 3 ani de activitate didactică în învățămîntul superior;

b) au o vechime de cel puțin 5 ani de activitate didactică în domeniul științei și au publicații științifice, metodico-didactice, de creație, opere de artă, au participat la elaborarea tehnologiilor, aparatelor, utilajelor; dețin titluri onorifice de Om Emerit (în domeniul artelor sau al sportului), de Maestru în Arte, de Maestru al Literaturii, de Laureat al Premiului de Stat (în domeniul științei), sînt antrenori emerți.

11. La concursul pentru ocuparea postului de lector universitar pot participa candidații care:

a) dețin gradul științific de doctor în domeniul corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit;

b) au absolvit doctoratul;

c) dețin titlul de master în domeniul respectiv și au o vechime de cel puțin 2 ani de activitate didactică;

d) dețin titlul de licențiat în profilul corespunzător postului și au o vechime de cel puțin 3 ani de activitate didactică.

12. La concursul pentru ocuparea postului de asistent universitar pot participa candidații care au pregătire psihopedagogică și metodică și dețin titlul de licențiat sau de master în domeniul de formare profesională corespunzător postului.

13. La concursul pentru ocuparea postului de pedagog social în căminele studentești pot participa candidați care au absolvit instituțiile de învățămînt superior și au pregătire psihopedagogică.

III. Organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice

14. În scopul organizării și desfășurării concursului pentru ocuparea posturilor didactice, rectorul desemnează anual Comisia de concurs, în componența aprobată în prealabil de Senat prin vot deschis. Comisia de concurs include președintele, secretarul și trei membri.

15. Candidații la concursul pentru ocuparea posturilor didactice, în termen de 30 de zile de la publicarea în presa republicană și pe site-ul instituției de învățămînt superior a anunțului referitor la concurs, depun și înregistrează la serviciul personal cererea de înscriere, la care anexează:

- a) fișa personală de evidență a cadrelor;
- b) copia carnetului de muncă;
- c) copii ale diplomei de licență, de master sau echivalente ale acestora;
- d) copii ale diplomei de doctor habilitat sau de doctor în domeniul științei corespunzător postului, ale diplomei de profesor universitar sau de conferențiar universitar, precum și ale diplomelor sau titlurilor onorifice (după caz);
- e) copii ale certificatelor de absolvire a cursurilor de perfecționare (a stagilor), cu specificarea cursurilor urmate, a probelor de promovare și a calificativului obținut;
- f) lista lucrărilor științifice și metodice publicate (la solicitare se prezintă și originalul lucrării și lucrările expuse la diferite expoziții republicane și internaționale).

Candidații care activează în instituția respectivă de învățământ și participă la concurs în mod repetat depun și înregistrează la serviciul personal doar copiii actelor care lipsesc în dosarul personal.

16. Senatul instituției de învățământ superior este în drept să stabilească criterii și cerințe suplimentare care apreciază performanța profesională și calificarea candidaților.

17. Serviciul personal pune la dispoziția șefului catedrei respective dosarele personale ale candidaților, cu viza rectorului privind admiterea la concurs, în vederea examinării.

18. Candidații la posturile de profesor universitar și de conferențiar universitar vor ține 2-3 prelegeri în fața studenților, cu participarea membrilor colectivului catedrei, facultății, a membrilor Comisiei de calitate și a cel puțin a unui membru al Comisiei de concurs.

Candidații la posturile de profesor universitar și de conferențiar universitar, în termen de cel mult 20 zile după expirarea termenului de înscriere la concurs, prezintă în ședința catedrei raportul despre activitatea didactico-științifică din ultimii 5 ani.

La ședința catedrei este obligatorie prezența unui membru al Comisiei de concurs și cel puțin a 2/3 din membrii catedrei.

Catedra, prin vot secret, își exprimă opinia pro/contra pentru ocuparea postului de către persoana respectivă. La vot participă doar personalul didactic de bază al catedrei. Procesul-verbal al ședinței catedrei și dosarele personale ale candidaților vor fi prezentate Comisiei de concurs în termen de cel mult 5 zile de la ședința catedrei.

19. Comisia de concurs examinează materialele prezentate de catedră și, prin vot deschis, ia decizia de a recomanda sau nu Senatului persoana respectivă pentru alegerea în postul solicitat. Comisia poate invita la ședința sa persoana interesată.

20. Alegerile în posturile de profesor universitar și de conferențiar universitar se efectuează de către Senat în termen de cel mult 45 zile de la expirarea termenului de înscriere la concurs, prin vot egal, secret și liber exprimat. Ședința Senatului este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi. Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot. Pentru organizarea votării, Senatul alege din membrii Senatului, prin vot deschis, comisia de numărare a voturilor. Fiecare membru al Senatului votează o singură persoană din lista candidaților înscrși în buletinul de vot. Buletinele în care au fost votați mai mulți candidați se consideră nule. Prezența candidaților la ședința Senatului nu este obligatorie.

Este declarat ales în postul de profesor universitar sau de conferențiar universitar candidatul care a acumulat majoritatea simplă (nu mai puțin de 50 la sută plus un vot) de voturi din numărul total de membri ai Senatului care au participat la votare. În cazul în care nici unul din candidați nu a acumulat minimumul necesar de voturi, votarea se repetă la aceeași ședință pentru primii 2 candidați care au acumulat numărul cel mai mare de voturi (dacă la concurs au participat mai mult de 2 candidați) sau pentru candidatul care a acumulat cele mai multe voturi (dacă la concurs au participat 2 candidați).

Dacă, în urma votării repetate, candidatul respectiv nu a acumulat majoritatea simplă de voturi, se anunță un nou concurs peste un an de zile.

Persoanele care nu au trecut concursul pot participa la un nou concurs la același post în aceeași instituție.

21. Concursul pentru ocuparea posturilor de lector superior universitar și de lector universitar se desfășoară similar concursului pentru ocuparea posturilor de profesor universitar și conferențiar universitar. Alegerile în posturile de lector superior universitar și de lector universitar se efectuează de către Consiliul facultății, conform procedurii expuse la punctul 20 al prezentului Regulament.

22. La catedrele generale, care nu țin de facultăți, concursul pentru ocuparea posturilor didactice se desfășoară similar concursului pentru ocuparea posturilor de profesor universitar și de conferențiar universitar.

23. Concursul pentru ocuparea postului de pedagog social în căminele studențești constă în analiza dosarului de înscriere, susținerea unui test psihopedagogic și a unei convorbiri cu membrii Comisiei de concurs.

Serviciul personal pune la dispoziția Comisiei de concurs dosarele candidaților cu viza rectorului privind admiterea la concurs.

Comisia de concurs examinează dosarele de înscriere, rezultatele testării și ale convorbirilor, apreciază fiecare candidat în parte și, prin vot deschis, ia decizia de a recomanda sau nu Senatului persoana în cauză pentru alegere în postul respectiv.

24. Contestățiile privind organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului pentru ocuparea posturilor didactice se examinează (după caz) de către Senat (pentru alegerile efectuate de către consiliile facultăților) sau de către ministerul de resort (pentru alegerile efectuate de către Senatul universitar) în termen de 14 zile din data desfășurării alegerilor.

25. Persoana care a susținut concursul este angajată în postul respectiv în baza contractului individual de muncă pe o perioadă de 5 ani.

26. La propunerea șefului catedrei respective, în postul de asistent universitar este angajată, în baza contractului individual de muncă, pe o perioadă determinată ce nu depășește 5 ani, persoana care deține titlul de master sau titlul de licențiat în domeniul corespunzător postului. După expirarea acestui termen, persoana respectivă poate participa la concursuri pentru ocuparea altor posturi didactice, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

27. Persoana care activează în cadrul instituției respective de învățământ superior și n-a susținut concursul sau n-a depus actele pentru participarea la concurs este eliberată din funcție în conformitate cu legislația în vigoare.

28. Persoana care nu deține titlul științifico-didactic de conferențiar universitar sau de profesor universitar prezintă Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare actele necesare pentru a obține acest titlu după cel puțin un an de activitate ca interimar în postul respectiv. Dacă, în termen de 4 ani, persoana în cauză nu obține titlul de conferențiar universitar sau de profesor universitar, ea nu mai poate candida la concursul de ocupare a postului respectiv.

29. În cazul în care persoana angajată anterior prin concurs a fost eliberată, în conformitate cu legislația în vigoare, postul respectiv se declară vacant, anunțându-se concurs la postul vacant în condițiile prevăzute la punctul 5 al prezentului Regulament.

30. Pe durata desfășurării concursului și până la numirea în funcție, postul didactic declarat vacant va fi ocupat de o persoană numită prin ordinul conducătorului instituției, în baza demersului șefului de catedră.

31. În cazul suspendării contractului individual de muncă cu persoana angajată prin concurs, în baza art. 76 lit. g) și art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii al Republicii Moldova, postul didactic nu se va declara vacant, în postul respectiv urmînd a fi angajată, în baza unui contract individual de muncă, pe o durată determinată, o altă persoană, ce va fi numită prin ordinul conducătorului instituției, în baza demersului șefului de catedră. În cazul eliberării persoanei a cărei contract individual de muncă a fost suspendat, postul respectiv se declară vacant, anunțându-se concurs pentru ocuparea acestuia.

32. În instituțiile de învățământ superior cu un număr de cadre didactice mai mare de 500 unități, la decizia Senatului, alegerile pentru postul de conferențiar universitar pot fi organizate și desfășurate în cadrul ședințelor consiliilor facultăților.

33. În limita termenului contractului individual de muncă, personalul didactic ales prin concurs poate fi transferat la o altă catedră prin ordinul rectorului, doar cu acordul persoanei respective.

În cazul comasării (divizării) catedrelor, cadrele didactice continuă să exercite obligațiile de serviciu pînă la data expirării termenului pentru care au fost alese în posturile respective.

34. Posturile didactice ocupate de persoanele care se află în concediu de maternitate, de creație, pentru definitivarea tezei de doctorat, pentru elaborarea, la comanda Ministerului Educației, ministerelor de resort, de manuale, lucrări metodice, monografii, sau de către alte persoane (beneficiari ai diverselor tipuri de concedii sociale), în conformitate cu legislația în vigoare, pot fi suplinite prin cumul de persoane atît din cadrul instituției respective de învățămînt, cît și din exterior, în baza contractelor individuale de muncă, pe o durată determinată, prin ordinul rectorului, în baza cererii depuse.

35. Persoana ajunsă la vîrsta de pensionare, în conformitate cu legislația în vigoare, continuă să exercite activitățile didactice pînă la expirarea termenului de alegere în post. După expirarea acestui termen, cu persoana de vîrstă pensionară care a obținut permanent rezultate meritorii în activitatea didactică și științifică, poate fi încheiat un contract individual de muncă pe o perioadă determinată ce nu depășește 5 ani, care ulterior poate fi prelungit.

În baza deciziei Senatului, persoanele de vîrstă pensionară care dețin titlul de profesor universitar și corespund cerințelor prezentului Regulament pot participa la concursul de ocupare a posturilor didactice pentru o perioadă de cel mult 5 ani după pensionare.

Curtea de Apel Chișinău
mun. Chișinău, str. Teilor 4
dosar nr. 02-2a-10790-02062015

Intimat: Coptileț Valentina
mun. Chișinău, str. Cosmescu, 35

Apelant: Universitatea de Stat din Moldova
mun. Chișinău, str. A. Mateevici, 60

DE MERS

cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

Prin prezentul demers, în baza art.135 alin.(1) lit.(g) din Constituție, având în vedere prevederile art.12¹ din CPC al Republicii Moldova, solicit Curții de Apel Chișinău emiterea unei încheieri privind suspendarea examinării prezentei cauze prin ridicarea excepției de neconstituționalitate cu formularea unei sesizări și transmiterea acesteia prin Curtea Supremă de Justiție la Curtea Constituțională.

În cazul acceptării prezentului demers, mă oblig să formulez un proiect al sesizării Curții Constituționale, care în caz că va fi acceptat de instanță, va fi transmis Curții Constituționale prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

În calitate de obiect al excepției de neconstituționalitate invoc reglementarea „**Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.**” din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior (Monitorul Oficial 182-189/948, 28.09.2010).

Reglementarea contestată la constituționalitate o consider contrară prevederilor art.43 alin.(1) din Constituție prin prisma faptului că permite Senatului universității **prin vot deschis** de a decide excluderea din concurs fără motive temeinice un candidat de la ocuparea posturilor academice de profesor universitar și de conferențiar universitar. Prevederea în cauză o consider contrară dreptului persoanei la muncă și prin faptul că o astfel de decizie, **prin vot deschis**, Senatul o poate adopta **după ce** anterior Comisia de concurs al universității decide, conform aceleiași norme a Regulamentului invocat „**prin vot egal, secret și liber exprimat**”, de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat **și până** la alegerile propriu zise ale Senatului care.

Consider, că această normă este una inechitabilă, ce reprezintă un instrument dur, dat administrației universităților, pentru a exclude fără motive temeinice din concurs persoanele incomode. În acest aspect, norma contestată la constituționalitate exclude echitatea prevederilor anterioare ale pct.20 al Regulamentului, de a decide „**prin vot egal, secret și liber exprimat**” alegerea în postul solicitat.

Votul secret în Senat, asupra numirii persoanei în posturile didactice, este o tradiție regulamentară aplicată în toate mediile academice din lume și în Republica Moldova, ce se aplică pentru a exclude arbitrarul în numirea profesorilor titulari pentru un mandat anumit (în cazul Republicii Moldova mandatul profesorului titular este acordat pentru un termen de 5 ani). Anume această procedură a ridicat titlul de profesor titular la nivelul unui titlu ce presupune independența sa instituțională, permițând legislatorului de a-l considera ca cea

mai în măsură de a-l desemna ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii în organele disciplinare și deontologice ale organizării corpului de magistrați în Republica Moldova, precum și în alte autorități unde se solicită reprezentanți recunoscuți ai societății civile cu titlu de persoană independentă și imparțială.

Consider că un **vot deschis și eliminatoriu** al Senatului acordă rectoratului posibilitatea de a influența votul membrilor celui mai înalt for academic universitar. Mai mult ca atât acest vot eliberează administrația universității de a explica motivele eliminării persoanei din concurs. Acest fapt este în contradicție cu dreptul meu constituțional la muncă și la libera alegere a muncii prevăzut de art.43 alin.(1) din Constituție.

Necorespunderea normei invocate cu Constituția este reclamat indirect și în Hotărârea Judecătorei Buiucani nr.2-2803/14 din 7 iulie 2014, conform căreia „**respingerea nejustificată a dosarului reclamantei din concurs, în mod camuflat a adus atingere dreptului reclamantei la muncă garantat de art.43 alin(1) din Constituție**”. Mai mult ca atât, instanța a mai considerat că „pe lângă faptul că actele Senatului USM din speță sunt contrare legii, ele poartă și un caracter vădit arbitrar datorită lipsei oricărei motivări care ar fundamenta soluția adoptată de organizatorul concursului, iar **această situație juridică este incompatibilă cu prevederile art.1 alin(3) din Legea fundamentală**, care proclamă că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Prin prisma celor relatate, și a faptului că decizia Senatului de a exclude persoana din concurs prin vot deschis, după ce anterior Comisia de concurs decide de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat și până la alegerile propriu zise prin vot egal, secret și liber exprimate Senatului, consider că norma contestată a pct.20 al Regulamentului este în contradicție și cu principiul clarității și previzibilității legii garantat de art.23 din Constituție. Dreptul Senatului de a exclude arbitrar persoana din concurs, prin vot deschis nu-mi permite să înțeleg clar comportamentul impus de Guvern prin hotărârea sa, precum și previzibilitatea acțiunilor Senatului în raporturile menționate.

Astfel, în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 Curtea Constituțională a menționat: “Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

În același sens, Curtea Constituțională în Hotărârea nr.12 din 04.06.2013 a menționat: „Curtea reține că articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea Europeană, prin jurisprudența sa, impune ca **normele adoptate de autoritățile publice să fie inclusiv suficient de precise, previzibile și să corespundă principiului reglementării specifice.**”

Astfel, sintagma „**Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.**” din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior (Monitorul Oficial 182-189/948, 28.09.2010) contravine Constituției și urmează a fi declarată neconstituțională.

Reieșind din cele expuse și conducându-mă de prevederile art. 12¹ CPC, art. 43 alin. (1) și art. 23 ale Constituției Republicii Moldova,

SOLICIT:

1. A emite o încheiere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior: „*Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.*”, care contravin Constituției Republicii Moldova și urmează a fi declarate neconstituționale.

Repr. Apelantă
COPTILET Valentina
Alexandra
ALEXANDRU
POSTICA

2 Februarie 2016

Intimata : COPTILEȚ Valentina
mun. Chișinău, str. Cosmescu 35.

D E M E R S

Prin prezentul demers, în baza art.135 alin.(1) lit.(g) din Constituție, **având în vedere, noile interpretări, date de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.2 din 9.02.2016 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova”**, solicit Curții de Apel Chișinău emiterea unei încheieri privind suspendarea examinării prezentei cauze prin ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu formularea unei sesizări directe la Curtea Constituțională.

În calitate de obiect al excepției de neconstituționalitate invoc reglementarea **„Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.”** din pct.20 al Hotărârii Guvernului nr.854 din 21.09.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior (Monitorul Oficial 182-189/948, 28.09.2010).

Reglementarea contestată la constituționalitate o consider contrară prevederilor art.43 alin.(1) din Constituție prin prisma faptului că permite Senatului universității **prin vot deschis** de a decide excluderea din concurs fără motive temeinice un candidat de la ocuparea posturilor academice de profesor universitar și de conferențiar universitar. Prevederea în cauză o consider contrară dreptului persoanei la muncă și prin faptul că o astfel de decizie, **prin vot deschis**, Senatul o poate adopta **după ce** anterior Comisia de concurs al universității decide de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat **și până** la alegerile propriu zise ale Senatului care conform aceleiași norme a Regulamentului invocat **„prin vot egal, secret și liber exprimat”**.

Consider, că această normă este una inechitabilă, ce reprezintă un instrument dur, dat administrației universităților, pentru a exclude fără motive temeinice din concurs persoanele incomode. În acest aspect, norma contestată la constituționalitate exclude echitatea prevederilor anterioare ale pct.20 al Regulamentului, de a decide **„prin vot egal, secret și liber exprimat”** alegerea în postul solicitat.

Votul secret în Senat, asupra numirii persoanei în posturile didactice, este o tradiție regulamentară aplicată în toate mediile academice din lume și în Republica Moldova, ce se aplică pentru a exclude arbitrarul în numirea profesorilor titulari pentru un mandat anumit (în

cazul Republicii Moldova mandatul profesorului titular este acordat pentru un termen de 5 ani). Anume această procedură a ridicat titlul de profesor titular la un nivel atât de înalt, încât, prin dobândirea acestui statut, persoana se prezumă din oficiu că a dobândit independență instituțională. Anume acest fapt a permis legislatorului de a considera profesorul titular ca cel mai în măsură de a fi desemnat ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în organele disciplinare și deontologice ale organizării corpului de magistrați în Republica Moldova, precum și în alte autorități, unde se solicită reprezentanți recunoscuți ai societății civile cu titlu de persoană independentă și imparțială.

Consider că un **vot deschis și eliminătoriu** al Senatului acordă rectoratului posibilitatea de a influența votul membrilor celui mai înalt for academic universitar. Mai mult ca atât, acest vot eliberează administrația universității de obligația de a explica motivele eliminării persoanei din concurs. Acest fapt este în contradicție cu dreptul meu constituțional la muncă și la libera alegere a muncii prevăzut de art.43 alin.(1) din Constituție.

Aplicativ la cazul meu, aflat acum în fața instanței de apel, contrar faptului că Comisia de concurs nu a găsit nici un temei plauzibil de a mă elimina din concurs, administrația a reușit prin votul deschis al Senatului să mă elimine mult mai ușor. Aceasta pentru că Comisia de concurs ar fi fost obligată să motiveze un eventual refuz în hotărârea sa, fapt ce-mi permitea, inclusiv, atacarea acesteia.

Necorespunderea normei invocate cu Constituția este reclamat indirect și în Hotărârea Judecătorei Buiucani nr.2-2803/14 din 7 iulie 2014, conform căreia „respingerea nejustificată a dosarului reclamantei din concurs, **în mod camuflat a adus atingere dreptului reclamantei la muncă garantat de art.43 alin(1) din Constituție**”. Mai mult ca atât, instanța a mai considerat că „pe lângă faptul că actele Senatului USM din speță sunt contrare legii, ele poartă și un caracter vădit arbitrar datorită lipsei oricărei motivări care ar fundamenta soluția adoptată de organizatorul concursului, iar **această situație juridică este incompatibilă cu prevederile art.1 alin(3) din Legea fundamentală**, care proclamă că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Prin prisma celor relatate, și a faptului că decizia Senatului de a exclude persoana din concurs prin vot deschis, după ce anterior Comisia de concurs decide de a propune candidatul pentru alegerea la postul didactic solicitat și până la alegerile propriu zise prin vot egal, secret și liber exprimatele Senatului, consider că norma contestată a pct.20 al Regulamentului este în contradicție și cu principiul clarității și previzibilității legii garantat de art.23 din Constituție. Dreptul Senatului de a exclude arbitrar persoana din concurs, prin vot deschis nu-mi permite

să înțeleg clar comportamentul impus de Guvern prin hotărârea sa, precum și previzibilitatea acțiunilor Senatului în raporturile menționate.

Astfel, în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 Curtea Constituțională a menționat: “Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

În același sens, Curtea Constituțională în Hotărârea nr.12 din 04.06.2013 a menționat: „Curtea reține că articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și claritate al legii, Curtea Europeană, prin jurisprudența sa, impune ca **normele adoptate de autoritățile publice să fie inclusiv suficient de precise, previzibile și să corespundă principiului reglementării specifice.**”

19.02.2016

= COPTILEȚ Valentina=

